

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego na omawianym terenie przedstawiają tabele CX i CXI. W trakcie prac terenowych uzyskano informacje o wyrzuceniu z gniazd 26 jaj i 31 piskląt. Wyrzucone pisklęta stanowiły 12,2% wyklutych młodych. Zagęszczenie bociana wynosiło 9,8 pary/100 km², ale rozmieszczenie gniazd nie było równomierne. Stosunkowo mniej gniazd i bardziej rozproszonych było na obszarze wysoczyzny, natomiast w dolinie Bugu, zwłaszcza w północnej części byłego powiatu występowała wyraźna koncentracja gniazd.

Najczęstszym miejscem umieszczenia gniazd były stodoły i to z reguły kryte słomą, oprócz tego pewna liczba gniazd była umieszczona na drzewach należących do dziewięciu gatunków. Gatunkiem wykorzystywanym najczęściej była topola.

37

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego w powiatach siedleckim i łosickim w 1975 roku

Henryk Kot

Z terenu byłych powiatów siedleckiego i łosickiego nie było do tej pory informacji o liczebności bociana białego.

TABELA CXII

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego w byłym powiecie Siedlce (bez gminy Wodynia) w roku 1975

Results of White Stork nests census in the district of Siedlce (without commune of Wodynia) in 1975

Rodzaj danych	Liczba gniazd Number of nests	Rodzaj danych	Liczba gniazd Number of nests	Rodzaj danych	Wartość Value
Data		Data		Data	
H	261	HPm 5	—	JZG	408
HP	223	HPm 4	24	(JZG)	(467)
HB	10	HPm 3	66	JZa	2,09
HE	2	HPm 2	55	JZm	2,74
HO	19	HPm 1	4	StD	18,2
Hx	7	HPm x	8	WiSt	—
HPm	157	HPo (m)	5		
HPo	48	HPo (—)	4		
HPx	18	HPo —	—		
		HPo x	39		

Badany obszar zajmuje w większości centralną i wschodnią część Wysoczyzny Siedleckiej. Niewielki południowy pas badanej powierzchni stanowią północne partie Równiny Łukowskiej, zaś jej północno-wschodni skrawek — przełomowy odcinek stosunkowo tu wąskiej doliny Bugu. Jest to teren o słabo rozwiniętej sieci wodnej, a odwadniają go głównie Liwiec i Toczna — lewobrzeżne dopływy Bugu.

Powierzchnia powiatu siedleckiego wynosiła 1344 km², jednak badaniami nie objęto gminy Wodynia i dlatego wyniki badań z tej jednostki administracyjnej odniesiono do powierzchni 1225 km². Gęstość zaludnienia powiatu (bez miasta

TABELA CXIII

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego w byłym powiecie Łosice w roku 1975

Results of White Stork nests census in the district of Łosice in 1975

Rodzaj danych	Liczba gniazd	Rodzaj danych	Liczba gniazd	Rodzaj danych	Wartość
Data	Number of nests	Data	Number of nests	Data	Value
H	108	HPm 5	2	JZG	216
HP	96	HPm 4	17	(JZG)	235
HB	3	HPm 3	33	JZa	2,45
HE	6	HPm 2	18	JZm	2,96
HO	4	HPm 1	1	StD	9,3
Hx	2	HPm x	4	WiSt	—
HPm	77	HPo (m)	3		
HPo	16	HPo (—)	—		
HPx	3	HPo —	12		
		HPo x	1		

Siedlce) wynosiła 56 osób/km². Użytki rolne zajmowały 77,9% powierzchni, na same grunty orne przypadło 74,6%. Lesistość była tu niewielka, wynosiła 16%. Powiat łosicki zajmował powierzchnię 1033 km², gęstość zaludnienia wynosiła 48 osób/km². Użytki rolne zajmowały 75,9% powierzchni, same grunty orne 75,2%. Na powierzchnie leśne przypadło 17,6%.

W obu powiatach dominującym typem upraw były żyto i ziemniaki. Rolnictwo jest tu podstawą utrzymania ludności wobec braku większych zakładów przemysłowych.

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego na terenie byłych powiatów siedleckiego i łosickiego przedstawiono w tabelach CXII i CXIII. Zagęszczenie

TABELA CXIV

Miejsca założenia gniazd bociana białego w byłym powiecie Siedlce (bez gminy Wodynia) w roku 1975

Nests location of the White Stork in the district of Siedlce (excluded commune of Wodynia) in 1975

Miejsce założenia gniazda Nest location	Liczba gniazd Number of nests	Procent gniazd Per cent of nests
Budynki z dachem miękkim (strzecha itp.) Buildings covered with soft materials (straw, reed, rush)	126	48,3
Budynki z dachem twardym (dachówka itp.) Buildings covered with hard materials (tile, eternit, roofing paper)	3	1,1
Budynki ogółem Buildings — total	129	49,4
Kominy, wieże, ruiny Chimneys, towers, ruins	2	0,8
Słupy linii elektrycznych i telefonicznych Telegraph and electric poles	6	2,3
Drzewa Trees	124	47,5
Inne Others	—	—
Razem Total	261	100,0

bociana w powiecie siedleckim było blisko dwukrotnie wyższe niż w powiecie łosickim. Szczególnie wyraźna była koncentracja gniazd tego gatunku na południe od Siedlec oraz w dolinie Liwca. Inną interesującą cechą był niemal zupełny brak gniazd bocianich w dolinie Bugu, co wiąże się prawdopodobnie z przelomowym charakterem tego odcinka rzeki.

Efektywność lęgów bociana w roku 1975 była stosunkowo dobra i wartość odpowiednich wskaźników była zbliżona w obu powiatach.

Miejsce założenia gniazd bocianich na terenie powiatów siedleckiego i łosickiego przedstawiają tabele CXIV i CXV. Najczęstszym miejscem wybieranym pod budowę gniazda były budynki pokryte dachem miękkim; w ogromnej większości przypadków były to stodoły. Wyniki z powiatu siedleckiego wskazują jednak na znaczną rolę drzew jako miejsc zakładania gniazd i być może, że wzrost liczby gniazd umieszczonych na drzewach trwa już od pewnego czasu w związku ze stałym ubytkiem budynków krytych strzechą.

TABELA CXV

Miejsca założenia gniazd bociana białego w byłym powiecie Łosice w roku 1975

Nests location of the White Stork in the district of Łosice in 1975

Miejsce założenia gniazda Nest location	Liczba gniazd Number of nests	Procent gniazd Per cent of nests
Budynki z dachem miękkim (strzecha itp.) Buildings covered with soft materials (straw, reed, rush)	68	63,0
Budynki z dachem twardym (dachówka itp.) Buildings covered with hard materials (tile, eternit, roofing paper)	5	4,6
Budynki ogółem Buildings — total	73	67,6
Kominy, wieże, ruiny Chimneys, towers, ruins	2	1,8
Słupy linii elektrycznych i telefonicznych Telegraph and electric poles	3	2,8
Drzewa Trees	30	27,8
Inne Others	—	—
Razem Total	108	100,0

38

Wyniki inwentaryzacji gniazd bociana białego w powiecie Radzyń Podlaski w latach 1974—1975*

Zbigniew Wójcik i Wojciech Krajewski

Były powiat Radzyń Podlaski leży w południowej części Podlasia. Teren ten jest odwadniany przez małe dopływy Krzny i Tyśmienicy uchodzącej do Wieprza.

Całkowita powierzchnia powiatu radzyńskiego wynosiła 1538 km², zamieszkiwało go 94 000 osób. Gęstość zaludnienia wynosiła 61 osób/km². Liczba mieszkańców w miastach stanowiła zaledwie 27% ogółu ludności powiatu.

* Badania w roku 1975 były prowadzone tylko przez pierwszego z autorów.